Total Pages 02 PKC/PG/IVS/SAN-402

2017

M.A.

4th Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 402

Full Marks : 50

Time : 2 Hours

Answer all questions

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

Group-A(LTERATURE)

1.भवभूतिना प्रणीतस्य उत्तररामचरितमिति नाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य नाटकीयसौष्ठवं सम्यगालोच्यताम्। 12

अथवा

'कारुण्यं भवभूतिरेव तनुते' – इति विषयम् अवलम्ब्य निबन्धो विरच्यताम्।

2. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्। 8

क)लौकिकानां हि साधूनामर्थं वागनुवर्तते।
ऋषीणां पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुवर्तते ।।

अथवा

ख) अनिर्भिन्नो गभीरत्वादन्तगूढघनव्यथः।
पुटपाकप्रतिकाशो रामस्य करुणो रसः।।

3. जगज्जनन्याः दर्शनलाभार्थं गदाधरस्य व्याकुलता यथाग्रन्थमालोयताम्। 12

अथवा

भग्नविग्रहविषये श्रीरामकृष्णेन को विधिः प्रदत्तः ? तन्मतानुसारेण मथुरानाथेन का व्यवस्था गृहीता ?

(Turn Over)

4. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्- 8

किं कर्दमाक्तं धरणीतलं क्वचिद्
व्योम्नो निरङ्कस्य भजेत् प्रतिकताम् ?
तुच्छातितुच्छं तृणपुष्पकं तथा
हा पारिजातस्य सुचारुरोचिषः ?

अथवा

क्षीणादपि क्षीणशिखा प्रदीपिका
शक्ता किमुद्भासयितुं त्विषाम्पतिम्।

(Internal Assessment-10)

Group-B(PHILOSOPHY)

1. अधोलिखितयोरेकः प्रश्नः समाधेयः-- 12

क) को नाम समाधिः ? कतिविधश्च सः ? योगसूत्रानुसारं विशदमालोच्यताम्।

ख) योगसूत्रोक्तमीश्वरलक्षणमुल्लिख्य व्याख्यायताम्। ईश्वरसद्भावे प्रमाणमपि प्रदर्शनीयम्।

2. एकस्य सूत्रस्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्या कार्या- 8

क) योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः। ख) वृत्तिसारूप्यमितरत्र।

3. एकः प्रश्नः समाधेयः- 12

क) वाक्पदीयमनुसृत्य शब्दब्रह्मवादस्य परिचयः प्रदेयः।

ख) व्याकरणस्य प्रशस्तिः भर्तृहरिदिशा आलोच्यताम्।

4. एका हरिकारिका व्याख्येया-- 8

क) वैकृतं समतिक्रान्ता मूर्तिव्यापारदर्शनम्।
व्यतीत्यालोकतमसो प्रकाशं यमुपासते ।।

ख) यत्र वाचो निमित्तानि चिह्नानीवाक्षरस्मृतेः।
शब्दपूर्वेण योगेन भासन्ते प्रतिविम्बवत् ।।-

(Internal Assessment-10)